

Obsah

Předmluva	7
1 Vývoj sociální pedagogiky	9
1.1 Úvod do sociální pedagogiky	9
1.2 K historii sociální pedagogiky	10
1.3 Koncept sociální pedagogiky ve vybraných zemích	17
2 Aktuální nastavení pozice sociálního pedagoga	26
2.1 Nastavení pozice sociálního pedagoga	28
2.2 Legislativní východiska	34
2.3 Problematika současné praxe	39
2.4 Sociální pedagogové ve školní praxi	45
2.5 Snahy Asociace sociálních pedagogů	46
3 Role sociálního pedagoga v základní škole	48
3.1 Cílové skupiny	48
3.2 Činnosti sociálního pedagoga	49
3.2.1 Prevence a preventivní činnosti	50
3.2.2 Diagnostika a depistáž	52
3.2.3 Intervence a intervenční činnosti	53
3.2.4 Výchovné a vzdělávací činnosti	54
3.2.5 Poradenské, informační a konzultační činnosti	55
3.2.6 Metodické a koordinační činnosti	56
3.2.7 Činnosti k vlastní osobě	57
3.3 Kompetence sociálního pedagoga	58
4 Uplatnitelnost pozice sociálního pedagoga v základním školství v kontextu empirických zjištění	63
4.1 Metodologická východiska výzkumu	63
4.2 Aktuální potřeby základních škol	67
4.2.1 Potřeby dle krajů ČR	69
4.2.2 Potřeby dle velikosti školy	72
4.3 Uplatnitelnost pozice sociálního pedagoga	72

Přístup č. 1 – podíl vykonávaných činností	73
Přístup č. 2 – hlavní a vedlejší činnosti sociálního pedagoga	74
Přístup č. 3 – podíl žáků se sociálním znevýhodněním	76
Přístup č. 4 – uváděné potřeby a podíl žáků se sociálním znevýhodněním	77
Shrnutí	77
4.4 Analýza náplně práce sociálních pedagogů	77
4.5 Školní poradenské pracoviště	82
4.6 Sociální pedagogové z perspektivy ředitelů základních škol	83
4.7 Vnímání pozice pedagogickými pracovníky	88
4.8 Působení sociálních pedagogů dle velikosti obce a školy	91
4.9 Žáci se sociálním znevýhodněním a jejich vzdělávání	94
4.10 Projekt NPO – Podpora škol s vyšším podílem sociálně znevýhodněných žáků	101
4.11 Závěrečné shrnutí výzkumu	102
Slovo závěrem	111
Seznam použité literatury a zdrojů	113
Seznam grafů, map, tabulek a obrázků	123
Rejstřík	125
Přílohy	128
Shrnutí	142
Summary	143
Poděkování	144
O autorech	145